

ELKARRIZKETA

Adrian Zelaia EKAI Groupeko presidentea

“Zorraren arazoa konpondu gabe, finantza-sistemak arrisku handikoa izaten jarraituko du”

Adrian Zelaia EKAI Groupeko presidentea da, eta bere taldearen lana eta eskaintzen dituen zerbitzuak ezagutzera emango dizkigu elkarrizketa honetan. Horretaz gain, gaur egungo egoera ekonomiko kezagarria aztertuko dugu, izan ere, azken hilabeteetako gertakariei (Ukrainako gerra, inflazioa, interes-tasen igoerak...), orain, bankuen krisia gehitu behar zaio, Silicon Valley estatubatuarraren porrota eta Credit Suisen sortutako zalantzak direla medio.

Argazkian, Adrian Zelaia, EKAI Groupeko presidentea.

A. S. // Zuen lana ezagutzeko... Zer da EKAI Center? Nola sortu zen?

EKAI Center arlo sozioekonomikoko aholkularitza estrategikoan espezializatutako aholkularitza-enpresa bat da, eta, aldi berean, think tank batek bezala ere jarduten dugu, interes estrategikoko informazioa landu eta zabalduz. EKAI Center 2010ean sortu zen, Mondragonen Esperientzia Kooperatiboaren inguruko enbrioi batetik abiatuta. Ordutik, erabateko autonomia funtzional eta ekonomikoa dugu.

Zer-nolako zerbitzuak eskaintzen dituzue?

Gure espezialitatea arlo sozioekonomikoko aholkularitza estrategikoa da. Bai toki- eta eskualde-erakundeekin, bai Europako erakundeekin. Zuzeneko aholkularitzarekin batera, ikerketa-, prestakuntza-, informazio- eta komunikazio-zerbitzuak ematen ditugu.

Langileak enpresan izeneko argitalpena kaleratu berri duzue. Zertan datza proiektu hori?

Parte hartzeko beste eredu batzuekin batera, arreta berezia jarri diogu Kurzarbeit ereduari, krisi-egoeretan enplegua mantentzera bideratutako eredu alemaniarrari, lan-denbora murriztearen eta langile, enpresa eta gobernuen baterako ahaleginaren bidez. Arrakasta handiko eredu da, Europako beste herrialde batzuetara hedatua.

Gaurkotasunari begira, azken hilabeteetako gertakariak ziurgabetasun ekonomikoa areagotu dute. Eta, orain, lurrikara bankuetan, Silicon Valley Banken porrotarekin. Nola laburbilduko zenuke banku estatubatuarrari gertatu zaiona?

Interes-tasak igotzearen ondorioz errenta finkoko inbertsioek balioa galtzearen ondorio gisa azal dezakegu. Baina, azken

finean, diru-politika gogortzearen eraginaren adierazpen bat da. Inpaktu aurreikusia eta ia saihestezina, Europa eta Estatu Batuetako testuinguru gainzorpetuan.

Silicon Valley Bankena eztanda egiteko zorian dagoen burbuila erraldoi baten lehen zatia besterik ez da izan?

Izan daiteke, gobernuek hori gertatzen uzten badute. Horrelako egoeretan zaila da prozesuaren bilakaera aurreikustea, faktore psikologiko eta politikoen eraginaren ondorioz. Diru-politika gogortzeak enpresen eta bankuen beherakada eragingo duela argi dago, eta ia saihestezina da. Kontua da noiz eta noraino iritsiko diren banku zentralak interes-tasak igotzeko politika horiekin.

Bankuen ziurgabetasuna tartean dela, Europako Banku Zentralak interes-tasak igo ditu berriro. Inflazioa edo atzeraldia, bata edo bestearen artean aukeratu beharra dago?

Beharrezkoa da inflazioaren eta atzeraldia artean aukeratzea, Mendebaldean finantza-berregituraketarako neurririk hartzen ez bada. Sakoneko arazoa gainzorpetze maila da, 80ko hamarkadatik metatzen joan dena eta 2019az geroztik izugarri handitu dena. Hain zorpetuta ez dauden beste testuinguru batzuetan, banku zentralen erantzuna zuzenagoa, argiagoa eta kementsuagoa izan

daiteke. 80ko hamarkadan Mendebaldean izan zen bezala, edo duela urtebete Errusian izan zen bezala. Bi kasuetan oinarritzko tasak ehuneko 20raino igo ziren inflazioa geldiarazteko. Hori ezinezkoa da gureak bezain zorpetuta dauden ekonomietan, amildegiaren aurrean baitaude, baita interes-tasen igoera txikiekin ere. Hori da, ziurrenik, inflazioaren aurrean Europako eta AEBko banku zentralak duten erantzun geldo eta beldurgarria azaltzen duen arrazoieta bat.

Itxurak itxura, oso zalantzazkoa da EBZk eta Erreserba Federalak inflazioa lehentasuntzat hartuko ote duten

AEBn eta European finantza-sektorean sortutako zalantzen ondoren, zein izango dira EBZren politikak hemendik aurrera?

Inbertitzaileek duela ia urtebete apustu egin zuten, tasak pixkanaka igo ondoren, horrek sortutako zituen arazo ekonomikoek Banku Zentrala berriro murriztera eramango zutela 2023an. Egia esan, itxurak itxura, oso zalantzazkoa da EBZk eta Erre-

serba Federalak inflazioa lehentasuntzat hartuko ote duten. Haiek izan ziren inflazioaren arduradun nagusiak 2019ko udazkenetik jarraitutako politikekin. Inflazioak eztanda egin zuenean, EBZk urtebete inguru behar izan zuen erreakzionatzeko, eta erreakzio hori apala izan da, inflazioa baino askoz tasa txikiagoekin, eta, beraz, finantza-sisteman benetako tasa negatiboak sortuz. Azkenik, banku zentralen bigarren tresnak, kudeaketa kuantitatiboak, ez du Europako Banku Zentralaren balantzea murriztu 2022ko abendura

Ekonomiaren KZ
Enkainatutako Ekonomia KZ

EUSKAL EKONOMIAREN ETA MERKATUEN GORABEHERA GUZTIAK, GURE APP BERRIAN

Android aplikazioa
amazon app eskuragarri

ELKARRIZKETA

arte. Horren guztiaren ondorioz, inflazioak bere horretan jarraitzen du, eta orain esaten digute agian beste pare bat urte iraungo duela. Ez da harrigarria.

Zer-nolako eragina edo esku-hartzea izan dezakete Asia edo herrialde emergenteek mendebaldearen susperraldi ekonomikoan?

Inpaktu esanguratsua. Alde batetik, herrialde horiekiko liskar geopolitikoa egungo bilakaera ekonomikoaren gaikoetako bat da. Bestalde, Asiaren hazkundera palanka garrantzitsua izan daiteke Mendebaldean aurreikusitako atzeraldia arintzeko. Epe ertainean, garrantzi handikoa izango da gorabidean dauden herrialdeekiko haustura politikoaren eragina. Errusiak energia merkea eskuratzeko aukera galtzeak eragin suntsitzailea izango du Europan. Horri Txinarekiko balizko haustura komertziala gehitzen bazaio, emaitza dramatikoak izan daiteke.

Etxera bueltatuz, uste duzu ikusten direla desazelerazioaren lehen pausoak?

Hori agerikoa da BPGaren bilakaeraren ikuspegitik. Baina kontuz ibili behar dugu datu horren interpretazioarekin. Ekonomiaren azken hiru urteetako bilakaerak, 2020ko udaberritik aurrera, aparteko faktoreak izan ditu. Aldi horretan BPGaren bilakaeraren esanahia baloratzea zaila da, eta zuhertasun handiz egin behar da, ezohiko inpaktu horiek kontuan hartuta.

Gairzorpetze maila sakoneko arazoa dela uste du Zelaiak.

Etorkizun hurbilean hobekuntza-zantzuak ikusten dituzu?

Produktibitatean aurrerapenak sortzeko gai ez den eta zorra etengabe handitzen lagundu duen garapen-ereduaren arazoari heltzen ez diogun bitartean, ez gara egungo arazoetatik libratuko. Zorraren arazoa konpondu gabe, gure finantza-sistemak arrisku handikoa izaten jarraituko du, eta inflazioaren eta atzeraldiaeren arteko aukeraren mende egongo gara etengabe.

Elkarlanean dihardugu.

Pertsonen bizitzak hobetzen ditugu.
Garapenerako lankidetzarako euskal eragileak.

(H)ABIAN

